

NAŠI PJEVAČKI ZBOROVI

Glazba u redovničkim novicijatima

Ovaj puta želim prikazati jedan skromni plan i program za muzički odgoj novaka. Ne bi se moglo ići preširoko, jer moramo pretpostaviti različitu dob i naobrazbu onih kojima se taj program daje. U muškim novicijatima to je lakše, jer uglavnom svi dolaze iza drugog razreda gimnazije, osim malog postotka braće laika. U ženskim novicijatima mogu se naći sestre s pučkom školom i one s akademskom naobrazbom u rasponu od 17 do 40 godine. Kako učiniti ovaj plan pristupačnim za sve? Mislim da bi to u krajnjem bila stvar samog nastavnika, ali se mora imati u vidu i ovaj problem, jer mi se nametnuo u praksi.

Pretpostavimo i jednu pozitivnu stranu budućnosti naših novicijata, a ta je: sve će biti manje onih koji imaju četverogodišnju osnovnu školu, a sve više s osmogodišnjom. Njima neće biti odviše strana glazbena abeceda, pa će stoga biti lakše realizirati i ovaj plan.

Nameće se još jedan problem: kako urediti plan i program za jednogodišnje novicijate, i one s dvije godine? Budući da se sve više ide za tim da novaci druge godine povremeno izlaze iz novicijata, prakticirajući život na terenu i u drugim zajednicama svoga reda, odlučila sam se za jednogodišnji plan i program. Ako uzmemo minimum nastave glazbenog odgoja u tjednu, plan bi izgledao ovako:

1 sat tjedno teoretski

1 sat tjedno praktički (pjevanje)

Ispiti nakon svakog semestra (2) pred nastavnikom i poglavarima (ili komisijom s Instituta za Crkvenu glazbu) i nastavnikom.

Plan

1. Solfeggio s teorijom
 2. Koral
 3. Propisi crkvene glazbe prema enciklikama i dokumentima sv. Stolice, od Pija X do Koncila i dalje.
 4. Povijest glazbe (crkvena, opća i nacionalna)
 5. Pjevanje
- Prva četiri predmeta došla bi u obzir za teoretski sat, peti za praktički.

Program

1. Solfeggio: Intonacija — a) Tonovi dur-ljestvice — pomoću solminizacije, b) sniženi VI stupanj u ljestvici, c) pomični ključevi.

Ritam — a) Jednostavne i složene mjere, b) metar i taktiranje, c) ritmički slogovi.

Teorija — a) Crtolje, ključevi, abeceda, kromatski znaci, uzmah, legato, ligatura, staccato, motiv, fraza, rečenica, kadenca, sekvenca, ljestvica, stupnjevi, stepeni, oznake za dinamiku, tempo, do intervala uključivo.

2. koral: a) Općenito o koralu, b) crtolje, ključevi, stanke, ritam koral (ictus), c) neume: osnovni oblici, jednostavne neume (2, 3, 4), ukrasne, malo o transkribiranju i estetici, d) psalmodija (detaljnije)

3. Propisi za crkvenu glazbu prema enciklikama i dokumentima: Motu proprio, Pio X, 1903, Divini cultus sanctitatem, Pio X, 1929, Mediator Dei, Pio XII, 1947, Musicae sacrae disciplina, Pio XII, 1955, Konstitucija o sv. liturgiji, II vatikanski koncil — 1963, Uredba o sv. bogoslužju (VI glava).

4. Povijest glazbe: a) Opća (pregled razdoblja s najvažnijim predstavnicima), b) crkvena (razvoj crkvene glazbe od početka do danas), c) nacionalna (o razvoju opće i crkvene glazbe kod nas).

5. Pjevanje: a) Najvažnije o postavi glasa i artikulaciji, recitativ, b) pojam dirigenta i dirigiranja, c) liturgijsko pjevanje kroz crkvenu godinu: koralno (mise, himni, sekvence), polifono (mise, moteti) prema mogućnostima i sposobnosti novaka, d) pučko pjevanje (pučke popijevke i pučke mise).

Zaključak

Dobra sistematska pouka mora u potpunosti odgovoriti na pitanje kako sveto pjevanje osposobiti za apostolat. Ako je sveta glazba pozvana da »uljepša i ukrasi sveto bogoslužje« i da po njoj ojača duhovni život vjernika (Musicae sacrae disciplina), pozvana je da i uljepša i ojača duhovni život novaka. Ljubav za liturgijsko pjevanje i dobar izbor literature, stručna i teoretska poduka uz mladenačku svježinu onih koji je primaju, može uroditi željenim plodom, može stvoriti žarišta prave pobožne glazbe, a ujedno i prave umjetnosti. Neka se otvore uši onih koji nose odgovornost za odgoj i onih koji se odagaju tada će se glas Crkve čuti u našim novicijatima kao želja i zapovijed.

MALINKA MALINKA

Imakulata MALINKA

ZAGREB

Na završetku svećeničkog tečaja Institut za crkvenu glazbu priredio je za posjetioce vokalno-instrumentalni koncert. Vokalni dio programa sastojao se od tri napjeva gregorijanskog koral, nekoliko moteta iz razdoblja klasične polifonije i baroka (Palestrina, Lasso, Lukačić, Jelić) i zborova domaćih autora (Magdalenić, Vrhovski, Milanović). U instrumentalnom dijelu bila je izvedena Kromatska fantazija i fuga za klavir Johana Sebastiana Bacha i Rondo B. Smetane. Koncert je bio primljen s oduševljenjem. Osobitu pažnju publike izazvala je autentična izvedba koralnih napjeva stilski pomno izrađena polifonija renesansnih i ranobaroknih majstora. Imakulata Malinka izvrsno je izvela Bachovu Kromatsku fantaziju i fugu, skladbu punu unutarnje dramatike i patetike. Veliko osvježenje programa bio je Smetanin Rondo za dva glasovira, nadahnut češkim melosom. Moteti Ivana Lukačića i Vinka Jelića pokazuju zamjerno vladanje polifonijom i mogu se staviti uz bok svojim suvremenici iz drugih zemalja. Popularna skladba Miroslava Magdalenića »Romarska po Medimurskom« snažna je zborna impresija (u kojoj pučka melodija nošena ostinanim akordima daje ugodaj zvona), odjekujući kao pobožna molitva hodočasnika (romara). Koncert je završen efektinim zborom »Eto pletem« (obrada A. Milanovića), koji je svojim južnjačkim ugodajem raspoložio publiku.

Slušajući sve kvalitetnije priredbe Instituta za crkvenu glazbu u Zagrebu, želimo mu još veći uspjeh, a pri tom nam se nameće misao: ne bi li ta ustanova, koja se svojim radom i uspjehom već afirmirala u crkvenim krugovima, trebala snimati ploče s izvedbama koral, klasične polifonije i duhovne glazbe domaćih autora? Nadam se da bi zbor Instituta pod vodstvom Anđelke Milanovića svojom svježinom i stilski čistom interpretacijom osvojio široku publiku, željnu stare muzike, i time još više zadužio našu kulturnu javnost.

MATO LEŠĆAN

LJUBLJANA

U drugoj polovini 1968. godine osnovan je pjevački zbor pod imenom »Consortium Musicum« Ljubljana. Svrha zbora jest promicati slovensku crkvenu i svjetovnu glazbu snimanjem gramofonskih ploča i održavanjem javnih koncerata. Zbor je sastavljen od pjevača dobrovoljaca i ima statut društva. Umjetnički vođa zbora jest Mirko Cuderman, doktor muzikologije i zborovođa ljubljanske katedrale. Zbor je 1968. snimio veliku ploču slovenskih božićnih pjesama, a ove godine ploču uskrasnih slovenskih popijevaka.